

Konungsbrjef

79
3. júlí

um

stofnun hinnar íslensku fálkaorðu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Oss hefir þótt það rjett, til þess að geta veitt þeim
mönnum og konum, innlendum og útlendum, sem skarað hafa fram úr
öðrum í því að efla heiður og hag fósturjarðarinnar að einhverju leyti,
opinbera viðurkenning, að stofna íslenska orðu, sem Vjer viljum að
sje nefnd „Íslenski fálkinn“, og viljum Vjer setja um hana þessa

Reglugjörð:

1. gr.

Hin konunglega íslenska fálkaorða er stofnuð til þess að sæma með
henni þá menn, innlenda og útlenda, og þær konur, sem öðrum fremur hafa
eflt hag og heiður fósturjarðarinnar.

2. gr.

Konungur Íslands er stórmeistari orðunnar.

3. gr.

Öllum málefnum orðunnar ræður nefnd 5 manna. Konungsritari er
sjálfkjörinn í nefndina og er orðuritari. Ríkisstjórnin tilnefnir tvo nefndar-

79 manna, en Alþingi kýs tvo; mega engir þeirra vera ráðherrar og skulu kosnir
 3. júlí til 6 ára í senn. Fyrstu fjóra nefndarmennina tilnefnir ríkisstjórnin alla. Orðuritarinn tekur við öllum tillögum um orðuveiting, sjer um að tillögurnar komi undir atkvæði allra nefndarmanna, greiðir sjálfur, síðastur nefndarmanna, atkvæði og gerir tillögu um veitinguna til konungs samkvæmt vilja meiri hluta nefndarinnar. Þegar sjerstaklega stendur á og málið þolir ekki bið, getur konungur einn sæmt útlendinga orðunni. Orðuritari geymir reglugjörð orðunnar, innsigli hennar, bækur og önnur skjöl.

Allur kostnaður orðunnar greiðist úr ríkissjóði; gerir orðuritarinn ráðuneytinu árlega skil fyrir honum og lætur fylgja skrá yfir þær orður, sem eru í hans vörslum. Nefndarmenn fá ekki laun fyrir starfa sinn.

4. gr.

Orðubræður skiftast í:
 Stórkrossriddara,
 Stórriddara,
 Riddara.

5. gr.

Við hátíðleg tækifæri ber stórmeistarinn, auk stórkrossstjórnnar, merkið í gullnri keðju um hálsinn. Keðjan liðast í blásteinda skildi með silfrum fálka og fangamörk stofnandans, Christians konungs Tíunda, til skiftis.

6. gr.

Sameiginlegt merki orðunnar er gullrendur, innskorinn, hvítsteindur kross og álmuhornin stýfð af innávið. Framan á krossinum miðjum er gullrendur, blásteindur skjöldur, og á honum silfurfálki, er lyftir vængjum til flugs. Aftan á krossinum miðjum er fangamark stofnandans með kórónunni yfir, gylt á hvítu. Utan um fangamarkið blásteind, gullrend rönd, og á hana letrað með gullnum stöfum: Fyrsti desember 1918.

Krossinn ber kórónu konungs.

Krossar stórkrossriddara og stórriddara eru jafnstórir. Riddarakrossar minni.

Band orðunnar er heiðblátt, en jaðrar hvítir með hárauðri rönd; band stórkrossriddara breiðast, en riddara mjóst.

Stórkrossriddarar bera krossinn á hægri mjöðm í bandinu um vinstri öxl. Stórriddarar bera hann í bandinu um hálsinn, en riddarar á brjóstinu vinstra megin.

Stórkrossriddarar bera enn fremur á brjóstinu, vinstra megin, átthyrnda silfurstjörnu, og á henni krossmerkið, kórónulaust. Embættismenn kirkjunnar og vígðir kennarar í guðfræðisdeild Háskólans, sem eru stórkrossriddarar, bera krossinn, þegar þeir eru í einkennisbúningi kirkjunnar, í bandi um hálsinn. 79
8. júlí

7. gr.

Orðuritari ber, stöðu sinnar vegna, stórkrossstjörnuna á brjóstinu, hægra megin.

8. gr.

Stórmeistarinn skrifar undir útnefningarbrjefið, sem orðuritarinn semur. Orðuritari og allir nefndarmenn skrifa einnig nafn sitt á brjefið.

9. gr.

Í innsigli orðunnar er stórkrossstjarnan og letrað á það: Sigillum ordinis regii falconis Islandiæ. Á bandi fyrir ofan stjörnuna standa einkunnarorð Jóns forseta Sigurðssonar: Aldrei að víkja. Fyrir neðan stjörnuna: Christianus: X Fundator.

10. gr.

Stórmeistarinn ákveður hvort ástæða sje til að svifta orðubróður rjetti til að hafa orðuna, enda hafi orðunefndin áður látið uppi álit sitt um málið.

11. gr.

Nú deyr einhver orðubræðra, og ber þá þegar að skila orðuritara orðunni eða orðunum aftur. Í útlöndum má fá sendiherranum eða verslunarerindrekanum orðurnar, til frekari fyrirgreiðslu. Stórriddurum ber við útnefningu að skila aftur riddarakrossinum, hafi þeir verið sæmdir honum áður.

12. gr.

Nú er íslenskur ríkisborgari sæmdur orðunni, og ber honum þá tafarlaust að senda orðuritara stutta æfiferilsskýrslu sína, og gjöra það síðan aftur.

79 ur, ef útnefndur er á ný. Skýrslu þessa afhendir orðuritari ríkisskjalasafn-
3. júlí inu að manningum látnum.

Um leið og Vjer lýsum því yfir, að Vjer með brjefi þessu stofnum hina konunglegu íslensku fálkaorðu, og að Vjer viljum vera stórmeistari hennar og verndari og bera hana Sjálfur samkvæmt reglugjörd þeirri, er nú höfum Vjer sett, tilnefnum Vjer eftirnefnda menn, auk konungsrítara, í orðunefndina: konsúl Ásgeir Sigurðsson, alþingismañn Björn Kristjánsson, bæjarfógeta Jóhannes Jóhannesson og landrítara Klemens Jónsson.

Ritað í Reykjavík, 3. júlí 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
 (L. S.)

Jón Magnússon.